

Справа «Ля Роше проти Франції» (Cazenave De La Roche v. France)

У рішенні, ухваленому 9 червня 1998 року у справі *«Ля Роше проти Франції»*, Суд постановив, що:

- мало місце порушення ч. 1 ст. 6 Конвенції.

Відповідно до ст. 50 Конвенції, Суд призначив сплатити заявнику 30 000 французьких франків як компенсацію моральної шкоди та 9 568 французьких франків як відшкодування судових витрат.

Обставини справи

Заявниця, Елен Газенав де Ля Роше, громадянка Франції, народилася 1925 року і проживає в м. Париж, її було прийнято на роботу в Міністерство закордонних справ за контрактом, звільнено наказом від 22 вересня 1983 року. 4 квітня 1985 року вона подала позов до Адміністративного суду м. Париж, оскаржуючи це рішення. Міністр закордонних справ відмовився скасувати наказ від 1983 року і поновити на роботі заявника. Рішення Адміністративного суду від 24 січня 1986 року, яке відхиляло її позов, було скасоване Державною Радою 24 вересня 1990 року. 29 січня 1988 року заявниця пред'явила вимогу про компенсацію, але протягом ще чотирьох місяців від Міністра не надійшло жодної відповіді, і це було розцінено нею як відмова. 19 червня 1988 року заявниця подала позов до Адміністративного суду про відшкодування збитків державою. 9 квітня 1990 року вона підтвердила цю вимогу та 11 вересня 1990 року доповнила її. Заявниця також висунула дві вимоги щодо проміжних відшкодувань. У рішеннях про відшкодування від 5 квітня 1991 року та 18 грудня 1992 року суд встановив, що держава повинна сплатити 600 000 та 150 000 французьких франків як аванс. 15 червня 1993 року Адміністративний суд наказав державі сплатити заявниці повну суму в розмірі 850 000 французьких франків, враховуючи 750 000 французьких франків, присуджених раніше. 21 грудня 1994 року заявниця подала апеляцію до апеляційного суду м. Париж, вимагаючи додаткової компенсації в розмірі 1 523 405 французьких франків. У своєму вирокі від 12 листопада 1996 року. Адміністративний апеляційний суд змінив рішення від 15 червня 1993 року і зменшив суму, яку держава повинна була виплатити заявниці, до 711 494 французьких франків.

Зміст рішення Суду

Заявниця скаржилася на довготривалість судових розглядів справи про звільнення її з роботи в Міністерстві закордонних справ.

Суд наголосив, що спори з приводу найму, умов і строку роботи цивільних службовців, за загальним правилом, не підпадають під положення ч. 1 ст. 6 Конвенції. Але в цій справі причини інші, оскільки скарги торкаються суто економічних прав, а строк цивільної служби закінчився. Питання щодо компенсації торкається не поновлення заявника на посаді, а відшкодування збитків, завданих їй звільненням, яке Державною Радою було визнане. Відшкодування збитків торкається суто економічних прав, отже, у цій справі повинна бути застосована ч. 1 ст. 6 Конвенції.

Розгляди по справі тривали 8 років, 9 місяців і 14 днів.

«Розумність строку розглядів» повинна бути встановлена відповідно до обставин справи, а також відповідно до ступеня важливості справи, поведінки заявника та державних органів і повинна відповідати критеріям, визначеним прецедентним правом. Суд констатував, що тривалість розглядів не могла не залежати від складності справи та що заявник не може скаржитися на брак старанності відповідних органів. З іншого боку, Суд встановив, що за зволікання саме вони несуть відповідальність. Стосовно цього, уряд не дав жодних пояснень. Наприклад, Адміністративний суд ухвалив своє рішення через 2 роки та 10 місяців, проте це рішення було доведено до відома заявниці ще через 1 рік і 3 місяці. Більше того, розгляд справи Адміністративним апеляційним судом тривав 1 рік і 11 місяців і протягом цього періоду суд заслуховував лише виступи сторін. Проаналізувавши обставини справи, Суд не міг визнати термін судових розглядів «розумним». Отже, було допущено

порушення ч. 1 ст. 6 Конвенції.

Реферативний переклад з англійської мови та опрацювання рішення здійснено у Львівській лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України О. О. Бекетовим, Р. М. Москалем, Н. П. Ничай, М. Ю. Пришляк, Т. І. Пашуком, М. Б. Рісним, А.-М. Я. Хом'як.